

PRILOG

RAZUMIJEVANJU IŠČITAVANJA SIRE

Muhammed Revvas Kal'ahdži: *Ličnost posljednjeg Allahovog poslanika, s arapskog preveli hfz. Safvet Halilović i Mehmed Klico, El-Kalem, Sarajevo, i Islamski pedagoški fakultet u Zenici, 2006.*

Knjiga *Ličnost posljednjeg Allahovog poslanika* u uvodna dva poglavlja isuviše podsjeća na knjige sire koje smo imali prilike čitati na našem jeziku. Na više od pedesetak stranica autor Muhammed Revvas Kal'ahdži na uobičajen način, nadugo i naširoko, uvodi čitaoca u životopis Poslanika islama baveći se detaljno prilikama na Arabijskom poluostrvu kakve su bile prije pojave Muhammeda, s.a.v.s., i objavljivanja Kur'ana. To je nesrazmjerno dugo u odnosu na preostali dio knjige, u kome mu je preostalo da se bavi bitnijim događanjima, ali je to valjda šablonski pristup arapskih autora, čemu se, očito, njima teško oduprijeti. Kal'ahdži je i poslije povremeno slijedio kliše hronologije događanja, ali, kad se oteo klasičnom pristupu, uspio je da njegova studija većim dijelom ne bude kopiranje sličnih knjiga sire i da autorsku pažnju usredsredi na razmatranje nekih od mnogobrojnih aspekata ličnosti poslanika Muhammeda, s.a.v.s., onako kako je to sebi i naslovom zadao.

Naravno, to i nije lahak zadatak, pa autor Muhammed Revvas Kal'ahdži u *Uvodu* navodi: «Nije poznato da je historija, počevši od vremena kad je Uzvišeni Allah stvorio Adema, a.s., pa sve do naših dana iznijela toliko detalja i preciznih podataka o ponašanju nekog čovjeka kao što je slučaj sa životom i ponašanjem Allahovog poslanika Muhammeda, s.a.v.s. Nije nam poznato da je životopis bilo kojeg čovjeka priređivan, kritički obrađivan i faktografski prečišćavan kao što je slučaj sa životopisom Muhammeda, s.a.v.s.», a potom dodaje da životopis Poslanika, s.a.v.s., «sadrži dosta gipkosti i pruža brojne mogućnosti tumačenja. Zapravo, to ne znači da, iako je čovjek nešto

iz tog životopisa pažljivo pročitao, prilikom novog pažljivog čitanja ne može izvući neko dodatno razumijevanje koje mu prilikom prethodnog čitanja nije naumpadalo... Čini se da se Poslanikov, s.a.v.s., životopis može čitati na hiljadu načina i da se svaki razlikuje od ostalih».

Tako, u poglavlju *Poslanik kao politička ličnost*, iščitavamo razrađena potpoglavlja o njegovoj politici u izgradnji države, vođenju unutrašnje, ekonomske i vanjske politike. Poglavlje o *Poslanikovo vojničkoj ličnosti* obrađeno je kroz segmente njegovih osobina kao vojskovođe, pripremanje boraca za borbu, naoružavanje, preventivne mjere za vođenje borbe. Uspješnim se doimlje i završno poglavlje *Poslanik kao pedagog*, koje je raščlanjeno u segmente o definiciji odgoja, njegovim svojstvima kao odajatelja, pedagoškim načelima i sredstvima kojih se predržavao i kojima se koristio. Posebno je bitno je što je s dosta digniteta obrađeno i poglavlje koje je nespretno naslovljeno kao *Podrška poslaničkoj misiji*, a u kome se autor, zapravo, bavi nesumnjivim nadnaravnim djelima kojima je Allah, dž.š., obdario sve svoje poslanike, pa je, na specifičan način, tako bilo i u primjeru poslanika Muhammeda, s.a.v.s., i mudžiza kojima je podržana njegova poslanička misija.

Dr. Safvet Halilović, jedan od prevodilaca, navodi u predgovoru da će «ova studija dobro doći ne samo studentima islamskih i humanističkih nauka» te da je «objavljivanje ove knjige i na bosanskom jeziku veoma bitno, naročito u vremenu u kome savremeni čovjek ne može naći svoje stajalište... koje će mu omogućiti da taj svijet razumije i sebe odredi i usmjeri u njemu».

Knjiga je prvi put objavljena u Bejrutu 1998. godine, a kao izdavači prijevoda na bosanski jezik (biblioteka *Hadis i sira*) zajedno su potpisani *El-Kalem* iz Sarajeva – Izdvački centar Rijaseta Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini i Islamski pedagoški fakultet u Zenici.

Isnam Taljić